Received 16/03/2021
Revised 24/05/2021
Accepted 09/06/2021

Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University
Vol. 13 No.2 (July–December) 2021

แนวทางการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนประเทศไทย

ไพริน เวชธัญญะกุล[1], ธัญชนก บุญเจือ[2]
โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต[1,2]
E-mail: Kimmy_pairin@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยแผนงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในการศึกษา 1. ค่านิยมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย 2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเขื่อนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย 3. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์มาพัฒนารูปแบบของการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทยเพื่อหาข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณรอบเขื่อนประเทศไทย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยทั้ง 3 เรื่องสามารถนำพัฒนารูปแบบของการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนได้ดังนี้ ในการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทยจะประกอบไปด้วยกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 5 กลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ (Government) หน่วยงานภาคเอกชน (Business) นักท่องเที่ยว (Tourist) ประชาชนท้องถิ่น (Community) และแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ซึ่งกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้จะต้องมีการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนร่วมกันโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน การร่วมมือและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การพัฒนาการท่องเที่ยว, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, นักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ, การมีส่วนร่วมของชุมชน

Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University
Vol. 13 No.2 (July–December) 2021

Guidelines to Developing Tourism Management Surrounding Dams in Thailand

Pairin Wechtunyagul[1], Thanchanok Boonchue[2]
School of Tourism and Hospitality, Suan Dusit University[1,2]
E-mail: Kimmy_pairin@hotmail.com

ABSTRACT

This research aims to analyze and synthesize the results of: 1. the values and tourist behavior in the dams of Thailand; 2. the participation of the community in tourism management for the dams in Thailand; 3. the development of sustainable eco-tourism surrounding the dams in Thailand. The results were used to develop a model of tourism management surrounding the dams in Thailand and to formulate recommendations for developing tourism management. Tourism management surrounding the dams in Thailand should consist of stakeholders—GBTCA—which are: Government organizations (G), Business organizations, (B) Tourists, (T) Local community (C), and Attraction (A). Working together, these have to manage the tourism surrounding the dams in Thailand, starting with planning, co-operating, and managing to be efficient, practice, and evaluation.

Keywords: Tourism management, Eco-tourism, Quality tourist, Community participation

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยทั้งในด้านการสร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวเท่ากับประมาณ 1.9 ล้านล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 2.87 (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) ซึ่งมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในปี 2562 จำนวน 39.62 ล้านคนโดยเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 3.78 ทำให้เกิดผลดีต่อการจ้างงานในกิจกรรมและการบริการด้านการท่องเที่ยว (สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562) ทำให้รัฐบาลทุกรัฐบาลให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นฟันเฟืองสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ สร้างงาน และกระจายความเจริญไปสู่ชนบทโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากการคาดการณ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจไทยในปี 2563 นับว่าเป็นรายได้จำนวนมหาศาลที่จะเข้าสู่ประเทศไทย ทำให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับอุตสาหกรรมภาคผลิตและการบริการอื่น ๆ จากการคาดการณ์ของ UNWTO ว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในแต่ละปี โดยแหล่งท่องเที่ยวใหม่จะได้ประโยชน์จากแนวโน้มและโอกาสที่จะเกิดขึ้น ทำให้ประเทศหลายประเทศทั่วโลกใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องจักรสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยแต่ละประเทศต้องแข่งขันกันมากขึ้นในการดึงดูดนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศและนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศต้องแข่งกันในแง่ของความหลากหลายของสินค้าทางการท่องเที่ยว การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การวิจัย ฯลฯ เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สำหรับประเทศไทยนั้น ถือว่าได้เปรียบในการแข่งขันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เรื่องทรัพยากรการท่องเที่ยว ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว ความมีมนุษย์สัมพันธ์ ราคาที่แข่งขันได้ และสถานที่ตั้งของประเทศ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งของประเทศไทยที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและถือว่าเป็นหนึ่งใน Top destination ของโลก (ดอน นาครทรรพ, 2558) ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกต่อเนื่องมาหลายสิบปี แต่ในปัจจุบัน การคาดการณ์

เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวเป็นเป้าหมายการดำเนินงาน กำลังจะก้าวไปสู่ช่วงภาวะถดถอย ซึ่งการท่องเที่ยวในรูปแบบอุตสาหกรรมขณะนี้เติบโตจนถึงจุดสูงสุดและกำลังเผชิญกับกฎการลดลงของผลผลิต จึงควรต้องมีการพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยว เพื่อช่วยรักษาอัตราการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไว้ ทำให้เกิดความต้องการการท่องเที่ยวทางเลือก การท่องเที่ยวเพื่อความสนใจพิเศษ และ Tailor-made tourism ปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงไปเหล่านี้ไม่ทำให้ประเทศไทยเสียเปรียบประเทศคู่แข่งแม้แต่น้อย เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันอยู่ในระดับสูงและมีแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอีกเป็นจำนวนมาก รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนจำนวนมากที่นักท่องเที่ยวยังไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอถึงความสำคัญของสถานที่นั้น จากสถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวและพักค้างคืนบนแพที่พักในเขื่อน พบว่า มีจำนวนมากกว่าแสนคนต่อปี โดยเฉพาะช่วงเทศกาล ถ้านักท่องเที่ยวเหล่านี้มีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนจะทำให้เกิดการใช้เวลาอยู่ในบริเวณชุมชนนั้นมากขึ้น ส่งผลให้การสร้างรายได้แก่ชุมชนเพิ่มขึ้น อีกทั้งนักท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้นโดยเฉพาะบริเวณเขื่อนเพิ่มขึ้น จากสถิตินักท่องเที่ยวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวน 132,727 คนและเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2562 เป็นจำนวน 146,503 คน และจำนวนนักท่องเที่ยวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนรัชชประภาในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวน 428,531 คนและลดลงเล็กน้อยในปี พ.ศ. 2562 เป็นจำนวน 419,470 คน (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2563) เนื่องด้วยรัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจัง ประกอบกับประเทศไทยมีสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย ได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติและทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีความสมบูรณ์และสวยงามที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ในบริเวณรอบเขื่อนต่าง ๆ ในประเทศไทย

คณะนักวิจัยเห็นถึงความสำคัญของผลการวิจัยเรื่องการพัฒนามาตรฐานแพที่พักแรมในประเทศไทย (วรรณจันทร์ สิงห์ชวาลา, 2554) ที่ระบุว่า มีความจำเป็นในการต่อยอดทำการวิจัยด้านแนวทางการจัดการการท่องเที่ยว

บริเวณเขื่อนในประเทศไทย เพื่อให้การท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนและแพที่พักมีคุณภาพมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลกและสามารถสร้างรายได้และกระจายรายสู่ชุมชนอย่างยั่งยืน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในกลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย แนวโน้มใหม่ของผู้บริโภคที่เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ จะให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น ทำให้การศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยว ในขณะที่การพัฒนาการท่องเที่ยวก็ไม่ต่างจากการพัฒนาสินค้าทางการตลาด ที่ต้องศึกษาค่านิยมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวก่อนที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และเพื่อให้การพัฒนาท่องเที่ยวเกิดประโยชน์ต่อภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่น ทำให้การศึกษาเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ตามที่ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2555-2559 ระบุไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

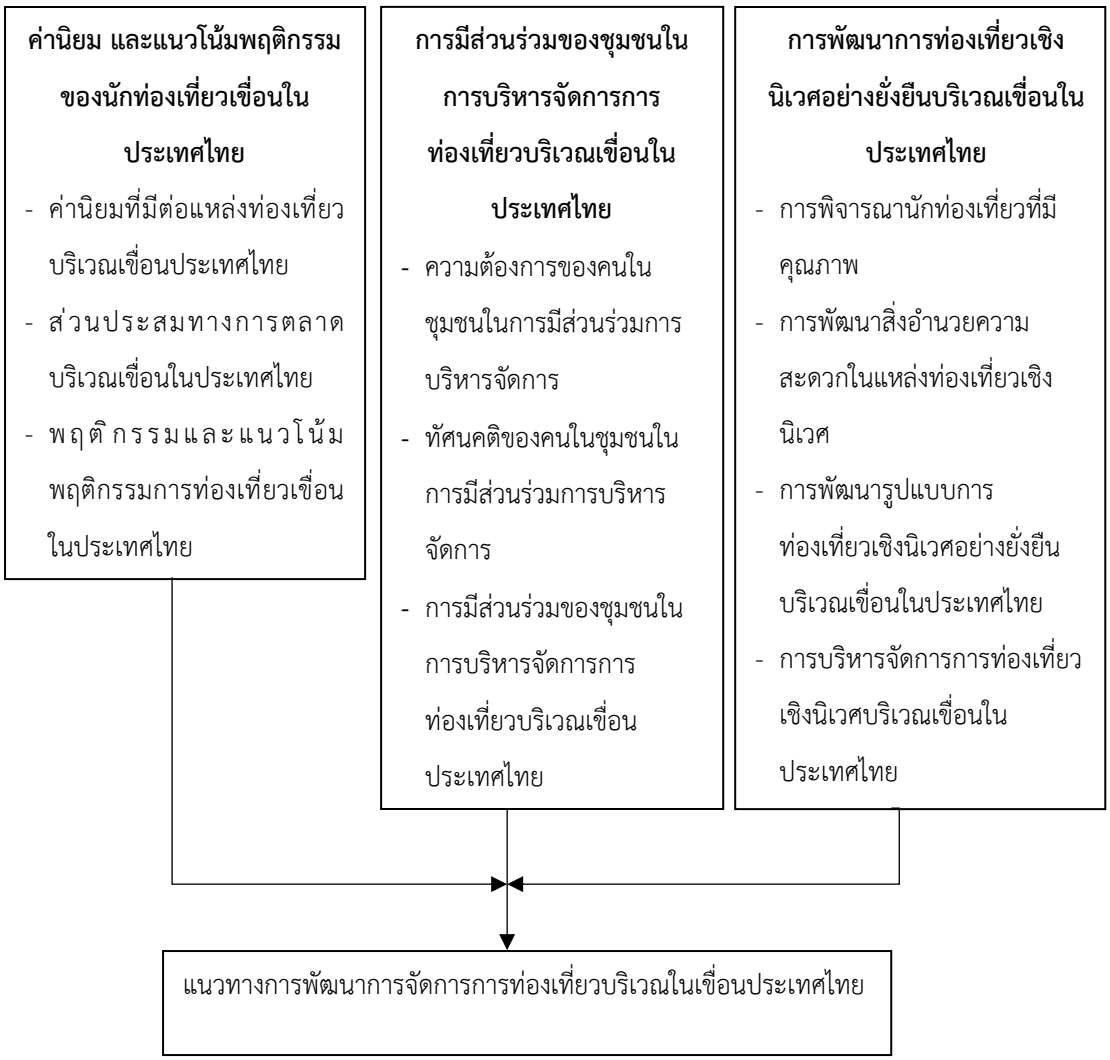
1. เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในการศึกษา ค่านิยมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเขื่อนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์มาพัฒนารูปแบบของการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย
2. เพื่อหาข้อเสนอแนะการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย โดยแบ่งขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยจากการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และเชิงปริมาณ (Quantitative research) ของโครงการวิจัย 3 โครงการย่อย ได้แก่ ค่านิยมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวบริเวณ

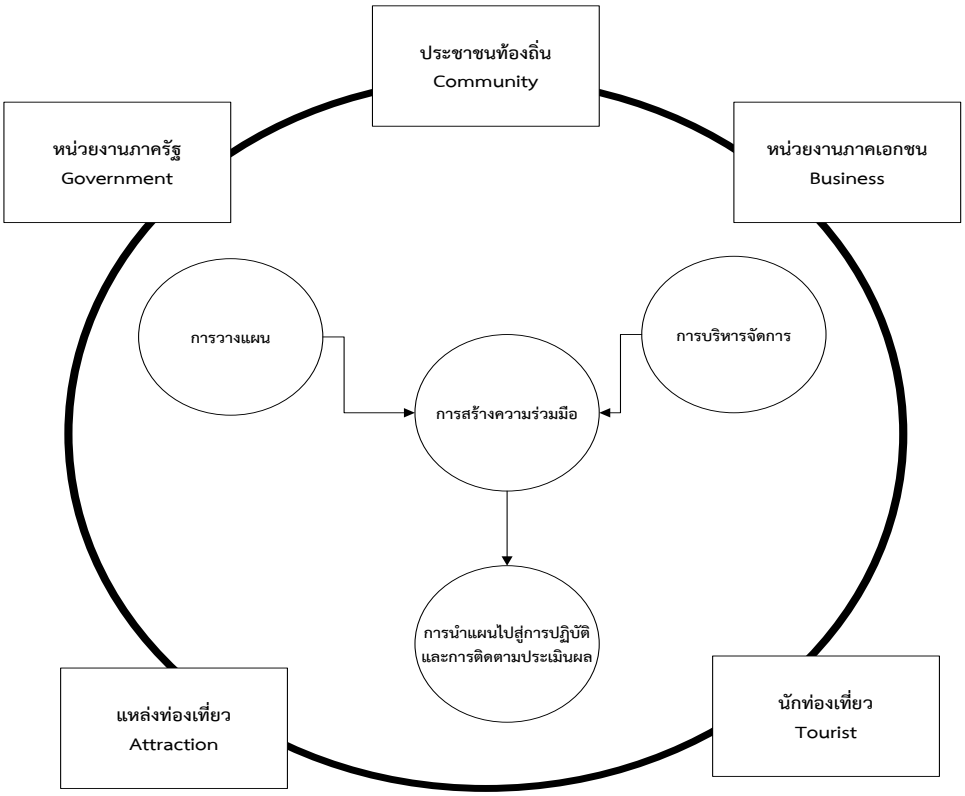
ในเขื่อนประเทศไทย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเขื่อนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ขอบเขตด้านเนื้อหางานวิจัย

ผลการวิจัย

จากการสังเคราะห์งานวิจัยสามารถแสดงได้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 1.2 รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย

การพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทยจะต้องประกอบไปด้วยกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 5 กลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ (Government) หน่วยงานภาคเอกชน (Business) นักท่องเที่ยว (Tourist) ประชาชนท้องถิ่น (Community) และแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ซึ่งกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้จะต้องมีการจัดการการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนร่วมกันโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน การร่วมมือและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสามารถอธิบายจากการสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานภาครัฐ (Government) หมายถึงหน่วยงานของรัฐบาลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวรอบเขื่อนโดยทำหน้าที่ออกกฎหมาย บังคับใช้กฎหมายและดูแล หน่วยงานภาคเอกชน นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยว เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต สำนักงานเขื่อน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานอุทยานแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เทศบาล

2. หน่วยงานภาคเอกชน (Business) หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน เช่น ผู้ประกอบการที่พักนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการเรือโดยสาร ผู้ประกอบการรถยนต์โดยสาร ผู้ประกอบการร้านค้าและของที่ระลึก

3. นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึงบุคคลหรือกลุ่มคนที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษา การอบรมสัมมนา การพักผ่อน

4. ประชาชนท้องถิ่น (Community) หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิทธิในการใช้พื้นที่ป่าและทรัพยากรของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน แต่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าและทรัพยากรจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเพื่อควบคุมการใช้พื้นที่ป่าและทรัพยากรของอุทยานแห่งชาติและเขื่อน

5. แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทยประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นวัฒนธรรม วิถีชีวิตของมนุษย์ ลักษณะรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นแหล่งท่องเที่ยวบริเวณรอบเขื่อนมีลักษณะเป็นการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น กิจกรรมการล่องเรือ กิจกรรมการส่องสัตว์ กิจกรรมการดูนก กิจกรรมเดินป่าศึกษาเส้นทางธรรมชาติ กิจกรรมการศึกษาวิถีชีวิตชนเผ่า กิจกรรมศึกษาแหล่งภาพเขียนยุคก่อนประวัติศาสตร์

โดยกลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) เหล่านี้จะต้องมีบริหารจัดการการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนร่วมกันโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน การร่วมมือและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1.การวางแผน

1.1 กลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ควรมีการวางแผนร่วมกันในการสำรวจความต้องการของประชาชนท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มประชาชนท้องถิ่น ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยพบว่าประชาชนในท้องถิ่นมีความต้องการ ด้านการพัฒนาท่าจอดเรือให้ได้มาตรฐานด้านการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์หมู่บ้าน ด้านการจัดตั้งกลุ่ม

กรรมการหมู่บ้านเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ดินทำกิน ด้านการให้หน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษาจัดการฝึกอบรมให้กับประชาชนท้องถิ่น ด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน และด้านการจำกัดจำนวนของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว โดยหน้าที่ในการสำรวจความต้องการของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน

1.2 การจัดการพื้นที่ โดยการจัดการพื้นที่ของบริเวณเขื่อนในประเทศไทย ทางกลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ควรมีการติดต่อประสานงานมายังในท้องถิ่นของชุมชนเพื่อมาปรึกษาหารือ การระดมความคิดต่อกันกับประชาชนในชุมชนให้มีการพัฒนาชุมชนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยทั้งทางภาครัฐและชุมชนช่วยกันเป็นสื่อกลางในการกระจายข้อมูลของชุมชนจากรัฐบาลไปชุมชนและชุมชนไปยังรัฐบาล เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นร่วมกันทั้งมีการระดมความคิดในการดำเนินการจัดทำแผนผังพื้นที่ชุมชนให้มีประโยชน์ในการใช้พื้นที่ต่อกัน แต่ก็ต้องอาศัยและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินการพร้อมทั้งงบประมาณในการจัดสรรมาให้ได้อย่างลงตัว เพื่อนำมาพัฒนาชุมชนและยังต้องอาศัยความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายจึงจะทำให้ประสบผลสำเร็จได้ แต่ในทางภาคการปฏิบัติค่อนข้างเป็นเรื่องยากพอสมควรอยู่ที่จะให้ประชาชนทั้งหลายมารวมกลุ่มกันเพื่อมาระดมความคิดจึงต้องส่งตัวแทนของแต่ละตำบลอำเภอในท้องถิ่นที่ทางชุมชน ประชาชนท้องถิ่นจะมีการมีการดำเนินการจัดการรวมกลุ่มกันแต่ละชุมชนในการประชุม โดยประชาชนในชุมชนจะดำเนินการเลือกตัวแทนที่มีความไว้วางใจและน่าเชื่อถือได้เป็นตัวแทนให้เป็นคณะกรรมการของหมู่บ้านในการดูแล และเป็นผู้นำของหมู่บ้านได้คัดเลือกไว้แล้วมาเป็นตัวแทนในการประชุมกับภาครัฐเพื่อเสนอหาแนวทางในการให้การพัฒนาชุมชน และเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยการสร้างความเข้าใจด้านกฎหมาย ระเบียบและแนวทางปฏิบัติให้กับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวแทนที่ได้รับเลือกให้เป็นคณะกรรมการในหมู่บ้านจะเป็นศูนย์กลางในการระดมความคิดให้ประชาชนในชุมชนร่วมกันเข้าร่วมกิจกรรมและมีการพัฒนาชุมชนให้เกิดขึ้น แต่จะไม่มีการจัดตั้งเวทีชุมชนขึ้นมาเพราะทางฝ่ายหน่วยงานรัฐจะดำเนินการเปรียบเสมือนพี่เลี้ยง คอยให้แนวทางและเป็นสื่อกลางในการกระจายข้อมูลข่าวสารจากทางภาครัฐบาลไปยังชุมชน และจากชุมชนไปยังภาครัฐบาล โดยให้ทั้งสองฝ่ายสามารถดำเนินการเป็นไปในแนวทางและทิศทางเดียวกันทางในเรื่องของการเคารพกฎ กติกา ระเบียบต่างที่ทางกรมอุทยานกำหนดและทาง

กลุ่มตัวแทนในชุมชนก็สามารถนำข่าวสารที่ได้ไปแจ้งยังชุมชนเพื่อให้รับรู้และปฏิบัติตาม

1.3. กลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ควรมีการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการ

2. ความร่วมมือ

กลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ควรมีการส่งเสริมการสร้างความร่วมมือของประชาชนท้องถิ่นดังต่อไปนี้

2.1 การให้ความรู้ ด้านการให้ความรู้กับชุมชนทางหน่วยงานของภาครัฐจะมีการการเคลื่อนที่ลงพื้นที่ไปยังชุมชนแต่ละชุมชนในจังหวัดโดยจะเชิญตัวแทนของชุมชนเข้าร่วมการประชุม พร้อมด้วยหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อหาข้อมูลของชุมชนในด้านปัญหาและความต้องการของประชาชนท้องถิ่นมาวิคราะห์ แล้วดำเนินการหาสาเหตุของปัญหา แล้วนำสาเหตุที่ได้มาใช้ในการแก้ปัญหา โดยการนัดประชุมและร่วมปรึกษาหาแนวทางแก้ไข โดยการให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนในรูปแบบของการอบรมการบรรยาย

2.2 การใช้ทรัพยากร หน่วยงานภาครัฐจะมีเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติเป็นผู้ดูแลควบคุมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ ซึ่งพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติจะมีการแบ่งพื้นทีออกเป็นเขตคุ้มครอง เขตให้ศึกษาวิจัย เขตการท่องเที่ยว และเขตการบริการ โดยจะนำกฎหมายและข้อบังคับมาใช้ในการควบคุมทรัพยากรในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ ด้านมาตรการการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและใช้ประโยชน์นั้นทางหน่วยงานภาครัฐต้องสร้างความเข้าใจโดยให้ประชาชนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรในด้านการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน การส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนในการอนุรักษ์พื้นที่และไม่สร้างผลกระทบต่อทรัพยากรและสภาพแวดล้อมโดยมีกฎหมายเป็นตัวบังคับ การส่งเสริมการหมุนเวียนทรัพยากรในพื้นที่กลับมาใช้

2.3 การปกป้องรักษา ในด้านของการปกป้องรักษาพื้นที่ของบริเวณเขื่อนในประเทศไทยเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยงานทั้งหน่วยงานภาครัฐ เช่น เจ้าหน้าที่ของเขื่อน อุทยานแห่งชาติ ผู้ประกอบการแพที่พัก ผู้ประกอบการชมรมเรือ และประชาชนท้องถิ่น โดยการจะให้ข้อมูลที่จะสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรของพื้นที่บริเวณเขื่อนให้กับประชาชนท้องถิ่นเพื่อการสร้างจิตสำนึกในการรักษาและหวงแหนทรัพยากร วิธีการให้ข้อมูลโดยผ่านการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ การลงพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนท้องถิ่น การอบรมให้ความรู้ การจัดการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรเพราะผู้นำท้องถิ่นจะช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้กับ

ประชาชนในชุมชนได้รับรู้และการขอความร่วมมือให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

2.4 การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว การเคารพในความเป็นเจ้าบ้านของประชาชนท้องถิ่นเพื่อการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนท้องถิ่น การเคารพในกฎระเบียบและข้อบังคับของการใช้พื้นที่ป่าและการใช้ทรัพยากรของเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขื่อน โดยหน่วยงานภาครัฐจะต้องออกกฎหมายเป็นตัวบังคับในการควบคุมการใช้พื้นที่ป่าและทรัพยากรของอุทยานแห่งชาติและเขื่อน เพื่อป้องการการบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานแห่งชาติและการสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ใช้กฎหมายและหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชนที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

3. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

การบริหารจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ควรบริหารจัดการดังต่อไปนี้

3.1 การมุ่งเน้นการบริหารจัดการพัฒนาท่องเที่ยวโดยเน้นการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ เครือข่ายภาคเอกชนทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาคุณภาพของการท่องเที่ยวและการดำรงชีวิตของประชาชนโดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.2 การทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในจังหวัด เจ้าหน้าที่เพื่อการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวขณะเดินทางท่องเที่ยว

3.3 การประสานความร่วมมือกันเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ เช่น การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์และแผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเตือนภัย ความรู้ความเข้าใจในการสร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเขื่อน คู่มือแหล่งท่องเที่ยว แผนที่และคู่มือนำเที่ยวการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน เพื่อให้ความรู้ในด้านเส้นทางการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว

3.4 การให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ของแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว

3.5 การติดต่อประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นในเรื่องของการฝึกอบรมเกี่ยวกับการ

พัฒนาความรู้ต่าง ๆ ในงานการท่องเที่ยวให้กับประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เช่น การอบรมบุคลากรด้านการท่องเที่ยว หลักสูตรพัฒนาผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว การให้บริการตามมาตรฐาน หลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นโดยควรจัดการอบรมทุกปีอย่างต่อเนื่อง

3.6 การร่วมกันในการบริหารจัดการพื้นที่บริเวณท่าจอดเรือสำหรับนักท่องเที่ยวโดยมีการแบ่งจุดลงเรือและจุดขึ้นเรืออย่างชัดเจนเพื่อความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวและการป้องกันการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

3.7 การบริหารจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลในพื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยว ดังเช่น (ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ, 2554) ได้อธิบายว่า การกำจัดของเสียจะต้องมีระบบการกำจัดน้ำที่มีประสิทธิภาพ การบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้งตามธรรมชาติ การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลถือหลักการใช้แล้วใช้ซ้ำและเปลี่ยนแปลงการใช้ให้เป็นประโยชน์

3.8 การดูแลและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของประชาชนและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เช่น การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ

3.9 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานให้กับชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

3.10 การส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นโดยการจัดสร้างตลาดชุมชนเพื่อเป็นแหล่งขายสินค้าท้องถิ่นและการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

3.11 การให้ความรู้กับประชาชนท้องถิ่นในเรื่องของการปกป้องและอนุรักษ์พื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติและบริเวณเขื่อน การใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติและบริเวณเขื่อนตามที่กรมอุทยานแห่งชาติได้กำหนดพื้นที่แผนผังการใช้ที่ดิน

3.12 การท่องเที่ยวจะต้องรวมตัวกันในการช่วยปกป้องและรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติและทรัพยากรทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเองอย่างเข้มแข็ง

3.13 การติดตั้งป้ายสื่อความหมายบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว การให้ความรู้เกี่ยวกับชนิดพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับเส้นทางเดินในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

3.14 แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนมีการอำนวยความสะดวกด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

บริเวณเขื่อน โดยมีการอำนวยความสะดวกด้านศูนย์บริการข่าวสาร มุมนิทรรศการ ห้องสุขา ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในบริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติ การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยโดยการกำหนดเขตการท่องเที่ยวในบริเวณอุทยานแห่งชาติอย่างชัดเจน การบริการเจ้าหน้าที่นำเดินในเส้นทางศึกษาธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติที่มีความรอบรู้และความชำนาญในเส้นทางเดินป่า

3.15 การบริหารจัดการพื้นที่โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการได้รับรายได้จากการขายของบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในร้านค้าที่ได้จัดไว้โดยมุ่งเน้นการนำของที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาขาย เช่น เห็ดโคน ปลาในเขื่อน ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ

3.16 การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนโดยการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีอยู่ในบริเวณเขื่อนให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อลดความแออัดของจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว เช่น บริเวณอุทยานแห่งชาติเอราวัณ สันเขื่อนหลังจากผ่านการวางแผน การร่วมมือและการบริหารจัดการของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 5 กลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) แล้วขั้นตอนต่อไปคือขั้นตอนที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานได้เพื่อการนำรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทยไปเป็นแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปและอภิปรายผล

1. ลักษณะนักท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน

ความสนใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งชอบเที่ยวในแหล่งธรรมชาติเพื่อหาความรู้และประสบการณ์ใหม่นั้น กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นกลุ่มของผู้เดินทางที่แสวงหากิจกรรมให้มีประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น เป็นประสบการณ์จากการเรียนรู้ เรียนรู้จากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

วิถีชีวิตของชุมชน และมีจิตสำนึกต่อการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์การตลาดสำรวจพบกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นบุคคลที่มีลักษณะดังนี้ (ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ, 2554) มีความอ่อนไหว เปราะบาง เป็นกลุ่มบุคคลที่มีจิตสำนึกต่อการรักษาคุณค่าคุณภาพสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความห่วงใยต่อการเกิดผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและ

สภาพแวดล้อมซึ่งจะสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์งานวิจัยที่ว่าไม่อยากให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว เช่น การสร้างถนน เพราะกลัวว่าแหล่งท่องเที่ยวจะเสื่อมโทรมและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภาลัย มีลา และฉกาจ ราชบุรี (2552) ว่านักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมีความเข้าใจว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อมและช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและการไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีลักษณะที่มีความชื่นชอบในทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ซึ่งสอดคล้องกับ ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ที่กล่าวถึงลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่านักท่องเที่ยวจะมีความประทับใจและสุนทรียภาพ สนุกสนาน ตื่นเต้น ซาบซึ้ง แปลกใจ และมีความทรงจำที่ดีและเป็นผู้ใฝ่รู้ในวิถีชีวิตวัฒนธรรมธรรมชาติวิทยาและระบบนิเวศของท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว และผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว การเคารพในความเป็นเจ้าบ้านของประชาชนท้องถิ่นเพื่อการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ที่ว่านักท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างสัมพันธภาพกับเจ้าบ้าน นักท่องเที่ยวและเจ้าบ้านพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สร้างมิตรไมตรีร่วมกัน เช่น แลกเปลี่ยนความรู้ เล่าถึงสภาพแวดล้อมในสถานที่ของแต่ละฝ่าย

2. ด้านค่านิยมและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย

ลักษณะของนักท่องเที่ยวเขื่อนในประเทศไทย ลักษณะของนักท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนจะแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาเส้นทางธรรมชาติ และลักษณะของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเป็น

นักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและมาเป็นประจำ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยชอบบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติเพราะทรัพยากรในพื้นที่ยังไม่ทรุดโทรมยังสวยงามเป็นธรรมชาติ นักท่องเที่ยวกลุ่มที่มาเที่ยวแล้วเที่ยวอีกนี้จะค่อนข้างจะหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ ดรรชนี เอมพันธุ์ (2547) ได้อธิบายไว้ว่า นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นนักท่องเที่ยวที่ได้สัมผัส เรียนรู้หรือมีประสบการณ์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรงและได้ศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งนอกจากจะได้รับความพึงพอใจแล้วยังเป็นการเสริมสร้างจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวก ค่านิยมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการท่องเที่ยวเชื่อนในประเทศไทย

ด้านค่านิยมทางสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมด้านสังคมต่อการท่องเที่ยวเชื่อนในประเทศไทยในเรื่องของการท่องเที่ยวเขื่อนแล้วเกิดความประทับใจในทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเขื่อนเป็นมรดกทางธรรมชาติที่สำคัญของคนไทยที่ควรอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเขื่อนควรได้รับการปลูกฝังและการปกป้องรักษาสู่ลูกหลาน แหล่งท่องเที่ยวเขื่อนสามารถท่องเที่ยว ได้ในทุกเพศทุกวัย และแหล่งท่องเที่ยวเขื่อนได้รับการชื่นชมจากสังคม เช่น เพื่อนและคนในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วรรณา ศิลปอาชา (2545) ที่ว่าการท่องเที่ยวช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับของคนทั่วโลกย่อมนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคนในพื้นที่

ด้านค่านิยมทางเศรษฐกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมด้านเศรษฐกิจต่อการท่องเที่ยวเขื่อนในประเทศไทยโดยการท่องเที่ยวเขื่อนก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้ คือ การท่องเที่ยวเขื่อนสนับสนุนการท่องเที่ยวไทย การท่องเที่ยวเขื่อนทำให้เกิดเงินหมุนเวียนท้องถิ่นและในประเทศ การท่องเที่ยวเขื่อนช่วยสนับสนุนให้คนไทยมีงานทำด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเขื่อนเป็นการช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้กับชุมชนในเขื่อน และการท่องเที่ยวเขื่อนมีความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเงินที่จ่ายไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วรรณา ศิลปอาชา (2545) ว่าการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้ท้องถิ่น เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวย่อมก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

การท่องเที่ยว เช่น การผลิตสินค้าที่ระลึก จำหน่ายนักท่องเที่ยว การจัดบริการที่พักในรูปแบบโฮมสเตย์ให้กับน้องท่องเที่ยว

ด้านค่านิยมทางศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมด้านศาสนาต่อการท่องเที่ยวเขื่อนในประเทศไทย โดยคนต่างศาสนาสามารถท่องเที่ยวเขื่อนได้โดยไม่มีข้อขัดแย้งกัน การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมีความเหมาะสมในทุกศาสนา คนในชุมชนปฏิบัติตนยอมรับนักท่องเที่ยวที่ดีได้ในทุกศาสนา กิจกรรมต่าง ๆ มีความเหมาะสมในทุกศาสนา ในข้อมีพื้นที่ในการประกอบพิธีเฉพาะทางศาสนา เช่น ห้องละหมาด เป็นต้น

ด้านค่านิยมทางสุนทรียภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมด้านสุนทรียภาพต่อการท่องเที่ยวเขื่อนในประเทศไทย นักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบธรรมชาติบริเวณในเขื่อนซึ่งมีความพิเศษเฉพาะไม่เหมือนชาติใดในโลก นักท่องเที่ยวมีความชื่นชมสถานที่พักแรมที่มีความผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ นักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบริเวณในเขื่อน นักท่องเที่ยวมีความชื่นชอบร้านอาหารบริเวณเขื่อนเพราะมีทิวทัศน์ที่สวยงาม และแหล่งท่องเที่ยวเขื่อนได้แสดงถึงศิลปะพื้นบ้านและเอกลักษณ์ท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วรรณา ศิลปอาชา (2545) การท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดความสุขลดความตึงเครียด ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งประเภทความสวยงามตามธรรมชาติ หรือประเภทโบราณสถานศิลปวัฒนธรรมสามารถใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปผักผ่อนหย่อนใจให้หายจากความเครียดจากภาระหน้าที่ประจำได้

3. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อการท่องเที่ยวในเขื่อนประเทศไทย

ด้านจุดยืนผลิตภัณฑ์และด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านจุดยืนผลิตภัณฑ์และด้านผลิตภัณฑ์ โดยแสดงความคิดเห็นว่าผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ทรงคุณค่ามายาวนาน ลักษณะโครงสร้างที่สะท้อนถึงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวมีความเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวทุกวัย มีชื่อเสียงรู้จักไประดับชาติและนานาชาติ และป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ซึ่งลักษณะของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนในประเทศไทยมีความสอดคล้องกับ ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กรมป่าไม้ (2548) ได้ให้คำ

นิยามว่า เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชมศึกษาเรียนรู้และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณและสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนอีกด้วย

ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านความคิดเห็นสาธารณะทางการท่องเที่ยว และด้านจิตวิทยาการขาย พบว่า การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่านนิตยสารรายการนำเที่ยว สารคดีต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม การจัดแสดงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในศูนย์ประชุมต่าง ๆ และการจัดแสดงสาธิตความเป็นอารยธรรมในอดีตและการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่มีการตลาดของบริการท่องเที่ยวครบตามเกณฑ์แห่งการอนุรักษ์อย่างแท้จริงโดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ธุรกิจท่องเที่ยวเน้นในเรื่องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ด้านฤดูกาลทางการท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อมทาง ด้านการท่องเที่ยว และด้านสภาพแวดล้อมผลิตภัณฑ์สถานประกอบการ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนมีความสะอาด สถานประกอบการต่าง ๆ ร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม และนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนมีธรรมชาติที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น และมีห้องน้ำสะอาดเพียงพอต่อความต้องการ

ด้านราคา พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนมีความคุ้มค่าในการเข้าชมเมื่อเทียบกับแหล่งอื่น ๆ มีความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มีความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายในด้านที่พัก มีความคุ้มค่าในด้านอาหาร และมีความสะดวกในวิธีการชำระเงิน ด้านบุคลากรทางการท่องเที่ยวและด้านกระบวนการให้บริการ พบว่า ในการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวกและรวดเร็วและข้อกำหนดของสถานที่ท่องเที่ยวชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติ มีความเหมาะสมของจำนวน

นักท่องเที่ยวในการเข้าชมในแต่ละครั้ง พนักงานให้บริการข้อมูลได้ถูกต้อง ชัดเจนและสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี

ด้านพันธมิตรทางธุรกิจ ด้านการมีส่วนร่วมทางธุรกิจ และด้านการขายรวม พบว่า ประชาชนท้องถิ่นมีส่วน ร่วมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาสินค้าที่ระลึกและของฝาก หน่วยงานภาครัฐอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางอย่างเหมาะสม การจัดรวมสินค้าและบริการท่องเที่ยวมีความเหมาะสม และนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าที่ระลึกและของฝาก

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย พบว่า ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อยู่ใกล้เขื่อน มีระบบการขนส่งเข้าถึงสะดวก สถานที่ท่องเที่ยวใช้เวลาเดินทางน้อยแต่สามารถท่องเที่ยวได้ครบทุกสถานที่ จำนวนห้องพักมีจำนวนมากเพียงพอและจำนวนบริษัททัวร์มีจำนวนมากเพียงพอ

4. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเขื่อนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย

ความต้องการของคนในชุมชนในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ ประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของคนในชุมชนในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องความต้องการการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญให้เป็นที่รู้จักทั่วทุกพื้นที่เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวอยู่ ความต้องการให้มีการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ

การส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเป็นของที่ระลึกของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติให้สมบูรณ์ครบวงจร การจัดตั้งศูนย์จัดจำหน่ายสินค้าด้านต่าง ๆ เช่น ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นบ้าน ศูนย์สินค้า (OTOP) เป็นต้น การก่อสร้างตลาดชุมชนเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น การให้บริการนักท่องเที่ยว การจัดทำสินค้าพื้นบ้านเป็นต้น การก่อสร้างถนนเศรษฐกิจเพื่อเป็นเส้นทางขนถ่ายสินค้าทางเกษตร/การท่องเที่ยว การเพิ่มมูลค่าสินค้าในพื้นที่ เช่น การเพิ่มมูลค่าอาหาร การเพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นบ้าน เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทย ประชาชนท้องถิ่นจะต้องเคารพใน

กฎระเบียบและข้อบังคับของการใช้พื้นที่ป่าและการใช้ทรัพยากรของเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขื่อน หน่วยงานภาครัฐจะต้องออกกฎหมายเป็นตัวบังคับในการควบคุมการใช้พื้นที่ป่าและทรัพยากรของอุทยานแห่งชาติและเขื่อน เพื่อป้องการการบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานแห่งชาติและการสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ใช้กฎหมายและหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชนที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หน่วยงานภาครัฐต้องกระตุ้นให้ผู้นำชุมชนให้ความรู้กับประชาชนท้องถิ่นในเรื่องของการปกป้องและอนุรักษ์พื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติและบริเวณเขื่อน ประชาชนท้องถิ่นจะต้องได้รับประโยชน์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและบริเวณเขื่อน โดย ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) อธิบายว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวประสานกับหน่วยงานที่มีอำนาจบังคับใช้กฎหมายให้มีการบังคับใช้อย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ส่วนรวม และกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและโบราณสถาน

หน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐต่อการส่งเสริมท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว จากการสังเคราะห์ข้อมูลหน่วยงานภาครัฐจะต้องมุ่งเน้นการบริหารจัดการพัฒนาท่องเที่ยวโดยเน้นการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ เครือข่ายภาคเอกชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาคุณภาพของการท่องเที่ยวและการดำรงชีวิตของประชาชนโดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยการให้ความสำคัญกับประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพที่ต่อเนื่องและมีการเชื่อมโยงต่อการท่องเที่ยวเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้อย่างพอเพียงและสามารถพึงตนเองได้ในระยะยาว (ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ, 2554) นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐควรช่วยดูแลและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของประชาชนและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เช่น การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของประชาชนท้องถิ่น

หน่วยงานภาครัฐจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและการจัดทำสื่อ

ประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ เช่น การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์และแผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเตือนภัย ความรู้ความเข้าใจในการสร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเชื่อน และการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในจังหวัด ดังที่ ชื่นกมล วัฒนาวงศ์ (2553) ได้อธิบายถึงแนวทางปฏิบัติของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว วิธีปฏิบัติและการเตรียมตัวที่เหมาะสมในการเดินทางท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ และการพัฒนาบุคลากรเพื่อการให้บริการทางการท่องเที่ยว

5. การบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยประชาชนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่น ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ได้อธิบายไว้ว่า ประชาชนในท้องถิ่นควรมีการบริหารจัดการโดยการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นของตนโดยผ่านการบริหารจัดการสิ่งสำคัญ 4 ประการดังนี้

5.1 การจัดการด้านอาหาร ต้องให้บริการอาหารท้องถิ่นโดยนำวัตถุดิบที่หาได้ในพื้นที่เป็นส่วนประกอบของอาหาร จากผลการวิจัยพบว่าบริเวณรอบและในเขื่อนรัชชประภาและเขื่อนศรีนครินทร์มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรมาก เช่น ปลา หน่อไม้ป่า ผักหวานป่า ผักกูด ซึ่งวัตถุดิบเหล่านี้สามารถนำมาปรุงอาหารเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้และอาหารจะต้องปรุงด้วยความสะอาดและถูกสุขอนามัย นอกจากวัตถุดิบและการปรุงอาหารการให้บริการก็เป็นสิ่งสำคัญโดยผู้ให้บริการจะต้องได้รับการฝึกอบรมการให้บริการทั้งมารยาทและจรรยาบรรณและจะต้องมีใจรักให้การบริการ และร้านอาหารจะต้องตกแต่งให้กลมกลืนกับสภาพท้องถิ่น

5.2 ด้านสินค้าและของที่ระลึก ลักษณะสินค้าและของที่ระลึกควรเป็นสิ่งที่แสดงถึงวิถีชีวิตของประชาชนท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นตนและหาได้ในท้องถิ่น เช่น สินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน ผลผลิตจากการเกษตรท้องถิ่น โดยรูปแบบและการบรรจุสินค้าจะต้องคำนึงถึงการพกพาและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้ซื้อหา โดยคุณภาพและราคาสินค้าควรมีมาตรฐาน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าในบริเวณพื้นที่รอบเขื่อนมีผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นสินค้าและของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น มะขามป้อมแช่อิ่ม กล้วย

ตาก ผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากปลา ผ้าทอพื้นบ้าน

5.3 ด้านที่พัก จากผลการวิจัยพบว่าที่พักนักท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนรัชชประภาและเขื่อนศรีนครินทร์จะประกอบไปด้วย บ้านพักของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แพที่พักนักท่องเที่ยว บ้านพักอุทยานแห่งชาติ และโฮมสเตย์ ที่พักที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือแพที่พักนักท่องเที่ยว มีการปรากฏของโฮมสเตย์บริเวณเขื่อนศรีนครินทร์แต่ไม่ได้รับความนิยม เนื่องจากเป็นหมู่บ้านเล็กๆและจำนวนบ้านพักไม่สามารถรองรับต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากได้ประกอบกับสภาพที่พักมีลักษณะเก่าและทรุดโทรม ในการบริหารจัดการของประชาชนท้องถิ่นควรมีการรวมกลุ่มกันในการพัฒนาที่พักนักท่องเที่ยวทั้งแบบแพที่พักนักท่องเที่ยวและโฮมสเตย์โดยการสร้างหรือปรับปรุงแพที่พักหรือบ้านเพื่อการบริการแก่นักท่องเที่ยวควรคำนึงถึงหลักความสะอาดของที่พักและความปลอดภัย ลักษณะรูปแบบของบ้านพักควรเป็นรูปแบบที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น บ้านพักมีอุปกรณ์เครื่องใช้พื้นฐาน เช่น ที่ปูนอนหรือเตียงนอน ผ้าห่ม หมอน มุ้ง ห้องน้ำ น้ำสะอาดและควรจัดที่พักพร้อมอาหารท้องถิ่น และผู้ให้บริการต้องมีความเต็มใจในการให้บริการ

5.4 ด้านการนำเที่ยว จากผลการวิจัยพบว่า แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนรัชชประภาและเขื่อนศรีนครินทร์ไม่ปรากฏการให้บริการการนำเที่ยวโดยมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่เด่นชัด แต่ทางอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ได้มีการจัดฝึกอบรมเยาวชนในท้องถิ่นเพื่อการนำเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติ และผู้ให้คำแนะนำในการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติจะเป็นพนักงานขับเรือ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ พนักงานรักษาความปลอดภัยของเขื่อน พนักงานบริการที่พักนักท่องเที่ยวซึ่งจะแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร ยานพาหนะแก่นักท่องเที่ยว แต่บุคคลเหล่านี้ยังไม่สามารถแนะนำหรือให้ความรู้ที่จำเป็นแก่นักท่องเที่ยวได้ทั้งหมด เช่น ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยว ความรู้ด้านวัฒนธรรมและระบบนิเวศทางธรรมชาติ ความรู้ด้านกฎหมายกฎระเบียบในการท่องเที่ยวบริเวณเขตอุทยานแห่งชาติ ดังนั้นการบริหารจัดการด้านการนำเที่ยวบริเวณเขื่อนควรมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้เทียบเท่ากับมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพื่อเป็นบุคคลที่สามารถให้บริการด้านความรู้ การสร้างความเข้าใจ และการสร้างความประทับใจ

แหล่งท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น ช่วยลดการทำลายและยังช่วยคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

6.การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนบริเวณในเขื่อนประเทศไทย

ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน จากการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยพบว่าลักษณะนักท่องเที่ยวคุณภาพจะมีลักษณะรักและหวงแหนทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด นักท่องเที่ยวจะตระหนักถึงการไม่ทำลายหรือสร้างผลกระทบต่อธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง นักท่องเที่ยวต้องเน้นการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เข้าใจในลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวและอยากที่จะนำเสนอเรื่องราวและประสบการณ์ที่ประทับใจของแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีการเตรียมความพร้อมของตัวเองก่อนการเดินทางท่องเที่ยว เช่น การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของแหล่งท่องเที่ยว การเตรียมอุปกรณ์สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวที่ไม่เป็นวัสดุทำลายสิ่งแวดล้อม และการเตรียมสัมภาระส่วนตัว การเลือกใช้กระเป๋าเป้ใบเล็กแทนกระเป๋าใบใหญ่เพื่อสะดวกในการเดินทาง การเตรียมพร้อมทางร่างกายและต้องว่ายน้ำเป็น การไม่พกพาอาวุธ การไม่ใช้ไฟแช็ค และไม่แอบนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปในแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวมีการเตรียมความพร้อมข้อมูลด้านที่พักและร้านอาหาร และนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพจะมีการปฏิบัติตัวตามคำแนะนำและคำตักเตือนของเจ้าหน้าที่ของแหล่งท่องเที่ยว ช่วยดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความยินดีที่จะจ่ายเงินเพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแต่ไม่มีการตั้งกล่องเพื่อรับบริจาค ภายหลังจากการท่องเที่ยวแล้วนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพจะบอกเล่าความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ ด้วย ซึ่งในแนวทางปฏิบัติของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ได้อธิบายว่าการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดีจะต้องมีมาตรการการคัดเลือกนักท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกต่อการรักษาคุณค่าคุณภาพสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยมีความห่วงใยต่อการเกิดผลกระทบต่อทรัพยากรการ

ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมและกีดกันนักท่องเที่ยวที่จะสร้างผลกระทบให้กับทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวกรณีนักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก กรณีนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากมักจะเกิดปัญหาด้านจำนวนห้องพักไม่เพียงพอวิธีการแก้ไขคือทางแหล่งท่องเที่ยวจะจัดพื้นที่สำหรับกางเต้นท์ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาด้านความหนาแน่นของจำนวนนักท่องเที่ยว และปัญหาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งหากจะบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ยั่งยืน ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ได้อธิบายไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่คำนึงถึงขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ โดยยึดหลักที่ว่าจะต้องไม่เกินขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ทุกๆ ด้าน ทั้งด้านจำนวนนักท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว ชุมชนและสภาพแวดล้อมโดยรอบ ซึ่งการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนในประเทศไทยควรจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวไม่ให้เสื่อมโทรม และหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวจะต้องดูแลรักษาเอกลักษณ์และคุณค่าดั้งเดิมโดยกำหนดมาตรการควบคุมไม่ให้มีการดัดแปลงสภาพแวดล้อม รวมทั้งการก่อสร้างในบริการพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆให้เหมาะสมกลมกลืนและไม่ลดคุณค่าของทรัพยากร

การเตรียมตัวและความรู้ที่นักท่องเที่ยวควรมีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก่อนเดินทางเข้ามาเที่ยวชมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณรอบเขื่อน การเตรียมตัวของนักท่องเที่ยวก่อนเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนักท่องเที่ยวควรศึกษาข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณรอบเขื่อนที่ประกอบด้วย ข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว ข้อมูลด้านที่พัก ข้อมูลด้านร้านอาหาร ข้อมูลด้านเส้นทางคมนาคม ข้อมูลด้านกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลด้านลักษณะภูมิศาสตร์และภูมิอากาศ การจัดเตรียมอุปกรณ์ยังชีพในการท่องเที่ยว การเตรียมตัวด้านสุขภาพ ด้านความรู้นักท่องเที่ยวควรมีความรู้ในเรื่องของกฎระเบียบ ข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติตัวในการท่องเที่ยวและควรศึกษาเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องการอธิบายของ ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ที่ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

ทุกฝ่ายทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวพร้อมทั้งมีจิตสำนึกในอันที่จะทะนุถนอมไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวควรเป็นรูปแบบของการจัดการอบรมและหัวข้อในการจัดการอบรมแก่นักท่องเที่ยวก่อนเดินทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจะมีการให้ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับ กฎระเบียบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว ข้อกำหนดเกี่ยวกับความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยว การชี้แจงเรื่องของการแบ่งเขตเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติและเส้นทางห้ามรุกล้ำ กฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติตัวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นข้อกำหนดสำหรับนักท่องเที่ยว กฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติตัวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นข้อกำหนดสำหรับนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศรอบเขื่อนคือ กฎระเบียบและแนวปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยวและการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวไม่ให้มีจำนวนมากกว่าขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่อุทยานแห่งชาติ การสร้างจิตสำนึกในตัวของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว การออกกฎการห้ามนำอาหารเข้าไปรับประทานในบริเวณน้ำตกของอุทยานแห่งชาติ กฎระเบียบการอาบน้ำก่อนลงบริเวณน้ำพุร้อน กฎระเบียบการห้ามใช้เสียงในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กฎระเบียบด้านการแต่งกาย และกฎระเบียบเรื่องการสิ่งแวดล้อมช่องทางที่นักท่องเที่ยวสามารถสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ช่องทางที่นักท่องเที่ยวสามารถสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้แก่ อินเทอร์เน็ต (Internet) วิวบอร์ด แผ่นพับประชาสัมพันธ์ หนังสือประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เว็ปไซด์ (Website) เฟซบุ๊ก (Facebook) วารสารของเขื่อนและศูนย์คอลเซ็นเตอร์ (Call center)

ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ได้อธิบายว่า ความพร้อมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกันเป็นพื้นฐานกัน 4 ด้าน ดังนี้ องค์ประกอบด้านพื้นที่ ลักษณะเด่นและองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขต

พื้นที่ของเขื่อนรัชชประภาและเขื่อนศรีนครินทร์ จากการศึกษางานวิจัยพบว่าสามารถแบ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ 2 ประเภทคือแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก สัตว์ป่า พันธุ์ไม้ป่า ถ้ำ อ่างเก็บน้ำ พื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมถึงแหล่งวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศในพื้นที่นั้น ๆ การท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ

องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ โดยลักษณะรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้น ลักษณะรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นแหล่งท่องเที่ยวบริเวณรอบเขื่อนมีลักษณะเป็นการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น กิจกรรมการล่องเรือ กิจกรรมการส่องสัตว์ กิจกรรมการดูนก กิจกรรมเดินป่าศึกษาเส้นทางธรรมชาติ กิจกรรมการศึกษาวิถีชีวิตชนเผ่า กิจกรรมศึกษาแหล่งภาพเขียนยุคก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่บริเวณรอบเขื่อนเป็นลักษณะประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและศาสนาของประชาชนท้องถิ่น เช่น ประเพณีกะเหรี่ยง งานประเพณีทางพุทธศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับ ประชิต สกุณะพัฒน์ และคณะ (2554) ที่ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะที่ให้คงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของท้องถิ่นในแง่สังคมและวัฒนธรรม โดยยึดหลักที่ว่าต้องให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอันหลากหลาย โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนของปประเทศไทยจะเป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ โดยศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาสกและอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ กิจกรรมการท่องเที่ยวนี้เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อปลูกจิตสำนึกที่ดีต่อนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ป้องกันและกำจัดมลพิษ อีกทั้งควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมี

ขอบเขตและยั่งยืนให้เกิดเป็นการรับผิดชอบโดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนท้องถิ่นร่วมคิดวางแผนปฏิบัติตาม ได้รับประโยชน์ติดตามตรวจสอบร่วมบำรุงรักษาทรัพยากร อันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น การกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิตและการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษาและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ เป็นการร่วมมือจากระดับล่างไปจนถึงการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงผู้เกี่ยวข้องจึงเป็นการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยพบว่าความต้องการของคนในชุมชนในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการประชาชนในท้องถิ่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของคนในชุมชนในการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการว่าโดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องความต้องการการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญให้เป็นที่รู้จักทั่วทุกพื้นที่เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวอยู่ ความต้องการในการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ การส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเป็นของที่ระลึกของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติให้สมบูรณ์ครบวงจร การจัดตั้งศูนย์จัดจำหน่ายสินค้าด้านต่าง ๆ เช่น ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นบ้าน ศูนย์สินค้า (OTOP) เป็นต้น การก่อสร้างตลาดชุมชนเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น การให้บริการนักท่องเที่ยว การจัดทำสินค้าพื้นบ้าน เป็นต้น การก่อสร้างถนนเศรษฐกิจเพื่อเป็นเส้นทางขนถ่ายสินค้าทางเกษตร/การท่องเที่ยว การเพิ่มมูลค่าสินค้าในพื้นที่ เช่น การเพิ่มมูลค่าอาหาร การเพิ่มมูลค่าสินค้าพื้นบ้าน ซึ่งในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทยร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชนท้องถิ่น ประชาชนท้องถิ่นจะต้องเคารพในกฎระเบียบและข้อบังคับของการใช้พื้นที่ป่าและการใช้ทรัพยากรของเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขื่อน หน่วยงานภาครัฐจะต้องออกกฎหมายเป็นตัวบังคับในการควบคุมการใช้พื้นที่ป่าและทรัพยากรของอุทยานแห่งชาติและเขื่อน เพื่อป้องการการบุกรุกพื้นที่ป่าของอุทยานแห่งชาติและการสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ใช้กฎหมายและหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชนที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หน่วยงาน

ภาครัฐต้องกระตุ้นให้ผู้นำชุมชนให้ความรู้กับประชาชนท้องถิ่นในเรื่องของการปกป้องและอนุรักษ์พื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติและบริเวณเขื่อน ประชาชนท้องถิ่นจะต้องได้รับประโยชน์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและบริเวณเขื่อน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวบริเวณในเขื่อนประเทศไทยไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องได้รับความร่วมมืออย่างดีจากกลุ่มพันธมิตรการท่องเที่ยว (GBTCA) ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ (Government) หน่วยงานภาคเอกชน (Business) นักท่องเที่ยว (Tourist) ประชาชนท้องถิ่น (Community) และแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) โดยผ่านกระบวนการที่ทำร่วมกัน คือการวางแผน การร่วมมือและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การมุ่งเน้นการบริหารจัดการพัฒนาท่องเที่ยวด้วยการพัฒนาคุณภาพของการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน โดยการคัดเลือกนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและส่งเสริมนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ให้เข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน โดยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สมบูรณ์เป็นตัวดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเหล่านี้

2. การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวบริเวณรอบเขื่อนให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบ เช่น การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์และแผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับฤดูกาลท่องเที่ยว ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ความรู้ความเข้าใจในการสร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเขื่อน คู่มือแหล่งท่องเที่ยว แผนที่และคู่มือนำเที่ยวการท่องเที่ยวบริเวณเขื่อน คู่มือเส้นทางการท่องเที่ยว คู่มือกฎระเบียบ ข้อบังคับสำหรับการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว การสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว

3. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อการอำนวยความสะดวกในด้านการบริการที่ได้มาตรฐานเพื่อรองรับและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เช่น ทักษะด้านการให้บริการ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการติดต่อกับนักท่องเที่ยว ทักษะการอำนวยความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว

4. การบริหารจัดการพื้นที่บริเวณท่าจอดเรือสำหรับนักท่องเที่ยวโดยมีการแบ่งจุดลงเรือและจุดขึ้นเรืออย่างชัดเจนเพื่อความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวและการป้องกันการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

5. การบริหารจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลในพื้นที่บริเวณแหล่งท่องเที่ยว

6. การบริหารจัดการระบบไฟฟ้าและน้ำเพื่อความต้องการของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ควรมีการแจ้งถึงระเบียบการใช้ไฟฟ้าและน้ำให้กับประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้ทราบเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวบริเวณรอบเขื่อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่จะต้องใช้ไฟฟ้าจากระบบการปั่นไฟและระบบพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบน้ำก็มาจากการสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนั้นทั้งนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นต้องใช้ไฟฟ้าและน้ำด้วยความประหยัดและปฏิบัติตามระเบียบของหน่วยงานรัฐอย่างเคร่งครัด

7. การส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นโดยการจัดสร้างตลาดชุมชนเพื่อเป็นแหล่งขายสินค้าท้องถิ่นและการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมาขาย เช่น เห็ดโคน หน่อไม้ ผักหวาน ปลาในเขื่อน ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ

8. การจัดทำคู่มือเพื่อให้ความรู้กับประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในเรื่องของการปกป้องและอนุรักษ์ทรัพยากรบริเวณเขื่อนและรอบเขื่อน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในเขตพื้นที่เขื่อนและอุทยานแห่งชาติ

9. การติดตั้งป้ายสื่อความหมายบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในบริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนและในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว การให้ความรู้เกี่ยวกับชนิดพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับเส้นทางเดินในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ป้ายนำทาง

10. การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขื่อนโดยการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวและแนะนำแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีอยู่ในบริเวณเขื่อนให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อลดความแออัดของจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว เช่น บริเวณอุทยานแห่งชาติเอราวัญ บริเวณสันเขื่อน บริเวณหมู่บ้านชาวประมง

References

Aimpan, D. (2004). The guide of ecotourism classification. Bangkok. Text and Journal. (in Thai)

Bangkokbiznews. (2014). Council of ministers have approved tourism as the National agenda. Retrieved March 3, 2015, from http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/616914. (in Thai)

Beech, J., & Chadwick, S. (2009). What is sustainable tourism? Retrieved on May 12, 2009, from http://www.gdrc.org/uem/eco-tour/st-whatis.html.

Bramwell, B. (1993). Tourism strategies and rural development. Paris: OECD.

Chashakul, N. (2007). Tourism Industry. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)

Cherykeewong, U. (2015). Ecotourism. Bangkok: Saengdao. (in Thai)

Chuensangun, A. (2002). Tourism resource management. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)

Department of National Parks Wild Animals and Plants. (2015). Srinakarin Dam. Retrieved March 3, 2015, from http://park.dnp.go.th/visitor/nationparkshow.php?PTA_CODE=1039. (in Thai)

Department of National Parks wild animals and plants. (2015). The statistic of tourists in national parks in 2012. Retrieved March 3, 2015, from http://www.dnp.go.th/NPRD/develop/data/stat55/fthai_55.pdf. (in Thai)

Department of National Parks wild animals and plants. (2015). The statistic of tourists in national parks in 2013. Retrieved March 3, 2015, http://www.dnp.go.th/NPRD/develop/data/stat56/fthai_56.pdf. (in Thai)

Department of National Parks Wild Animals and Plants. (2020). The tourist statistics 2020. Retrieved March 3, 2015, from http://

webreg.dnp.go.th/park/index3 . php?Submit=1&task=Report19v2&YYYY=2561&type=all&Page=2. (in Thai)

Division of Tourism and Sports Economy (2021). The monthly of number and income of foreign tourists 2012-2020P. Retrieved March 16, 2021, from https://mots.go.th/more_news_new.php?cid=625. (in Thai)

Forest Department. (2005). Ecotourism. Retrieved March 16, 2018, from https://www.dnp.go.th/park/sara/tour/eco.htm. (in Thai)

Meela, N., & Rachaburi, C. (2010). The quality of ecotourists: Case study of the tourist in ecotourist attraction at Ampawa, Samutsongkorm, Faculty of Industrial Education. Bangkok: King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. (in Thai)

Nakornthap, D. (2015). The world top destination. Retrieved October 30, 2016, from http://www.savings.chula.ac.th/sav/wp-content/uploads/2015/08.pdf. (in Thai)

National Economic and Social Development Board in North-East. (2013). Sustainable ecotourism on green route: Case study of North-east region. Bangkok: The Office of National Economic and Social Development. (in Thai)

National Economic and Social Development Board. (2014). National economic and social development plan no. 11 (2012-2016). Retrieved October 30, 2014, from http:// www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11 / SummaryPlan11 _thai.pdf. (in Thai)

National Park. (2002). Head of national park seminar documents. Bangkok: The office of National Resources Conservation, Royal Forest Department. (in Thai)

Peesirikan, N. (2008). Tourism and Sustainable Development (Master's

thesis). Chulalongkorn University, Bangkok. (in Thai)

Phakpot, N. (2002). Tourism resource management. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)

Sakunapat, P., Jirotchapan, W., & Cherykiwong, U. (2011). Ecotourism. Bangkok: Saengdao. (in Thai)

Sananmuang, S. (1997). Local community and the participation in tourism development. Tourism Authority of Thailand: TAT Review, 17(1), 19. (in Thai)

Sarobol, S. (2008). Sustainable tourism of Community. The proposal for adaptation of Thai tourism community. Tourism Authority of Thailand: TAT Review, 3(3), 22. (in Thai)

Silapa-archa, W. (2002). Tourism resource management. Bangkok. Sukhothai

Thammathirat Open University. (in Thai)

Singjawala, W. (2011). Development guidelines for standardizing the raft guesthouse in Thailand. Bangkok. Suan Dusit Ratjabhat University. (in Thai)

The Federation of Thai Industries. (2019). The employment of Tourism and Service. Retrieved March 3, 2015, from https://fti.or.th/ftiindex/. (in Thai)

Techaprompan, S. (2002). Eco-Tourism management of the eastern region national parks (Report). Burapha University. Retrieved March 3, 2015, fromhttp://elibrary.trf.or.th/project_content.asp?PJID=RDG4450038. (in Thai)

Thailand Tourism council. (2019). Thailand tourism entrepreneur confidence index. Retrieved March 3, 2015, from http://www.thailandtourismcouncil.org/wpcontent/uploads/2020/01/Newsletter-Q4.2562.pdf. (in Thai)

Tourism Authority of Thailand. (2015). The policy and guideline for

ecotourism development 1995-1996. Bangkok: Amarin. (in Thai)

Wattanavong, Ch. (2010). Tourism development guideline for Kaeng Krachan National Park. Retrieved March 3, 2015, from http://www.sure.su.ac.th:8080/xmlui/handle/123456789/12146. (in Thai)